

Λατινικά Γ' Λυκείου
2 Νοεμβρίου 2025
Εξεταζόμενη ύλη: Κείμενα 16-25

A. Κείμενα

Magnus timor exercitum occupavit ex vocibus Gallorum ac mercatorum, qui Germanos ingenti magnitudine corporum et incredibili virtute esse praedicabant. Alius aliam de causa discedere cupiebat. Nonnulli pudore adducti remanebant. Hi neque vultum fingere neque lacrimas tenere poterant; abditi in tabernaculis aut suum fatum querebantur aut cum familiaribus suis commune periculum miserabantur.

Paucis post diebus cum Ennius ad Nasicam venisset et eum a ianua quaereret, exclamavit Nasica se domi non esse, etsi domi erat. Tum Ennius indignatus quod Nasica tam aperte mentiebatur: «Quid?» inquit «Ego non cognosco vocem tuam?». Visne scire quid Nasica responderit? «Homo es impudens».

Cum omnes recentem esse dixissent, «Atqui ante tertium diem» inquit «scito te decerptam esse Carthagine. Tam prope a muris habemus hostem! Itaque cave te periculum, tutamini patriam. Opibus urbis noli te confidere. Fiduciam, quae nimia vobis est, deponite. Neminem credideritis patriae consultum esse, nisi vos ipsi patriae consulueritis. Memento te rem publicam in extremo discrimine quondam fuisse!»

B. Παρατηρήσεις

B1) Να μεταφραστούν τα παραπάνω αποσπάσματα.

Μονάδες 20

B2α) Να σχολιάσετε την "imitatio" και "aemulatio" του ρωμαίου λογοτέχνη.

Μονάδες 5

B2β) Να αντιστοιχίσετε τους συγγραφείς της Στήλης Α' με την κατάλληλη περίοδο της ρωμαϊκής λογοτεχνίας στην οποία ανήκουν στη Στήλη Β'.

Στήλη Α'	Στήλη Β'
1. Τίβουλλος	A. χρόνοι του Κικέρωνα
2. Κικέρωνας	B. Αυγούστειοι χρόνοι

3. Ιούλιος Καίσαρας	
4. Βεργίλιος	
5. Τίτος Λίβιος	

Μονάδες 5

Β3) Να εντοπίσετε με ποιες λέξεις των κειμένων έχουν ετυμολογική συγγένεια οι παρακάτω λέξεις: βιρτουόζος, διαμονή, γνωστός, δωμάτιο, Απρίλιος, καρπός, όπερα, μουράγιο, μνημείο, διακρίνω

Μονάδες 10

Γ1α) Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις:

mercatorum: την αφαιρετική πληθυντικού

qui: την αιτιατική πληθυντικού στο ουδέτερο γένος

magnitudine: την κλητική ενικού αριθμού

Alius: την ονομαστική ενικού αριθμού στο ουδέτερο γένος

vultum: τη γενική πληθυντικού

lacrimas: τη δοτική ενικού

diebus: τη δοτική ενικού αριθμού

domi: τη γενική πληθυντικού αριθμού

Ennius: την κλητική ενικού αριθμού

vocem tuam: την ίδια πτώση στον άλλο αριθμό

Carthagine: τη γενική ενικού αριθμού

hostem: τη γενική και την αιτιατική πληθυντικού αριθμού

Neminem: τη δοτική ενικού στο θηλυκό γένος

ipsi: τη γενική ενικού στο ίδιο γένος

extremo discrimine: την ονομαστική πληθυντικού αριθμού

Μονάδες 15

Γ1β) Να σχηματίσετε τους ζητούμενους τύπους:

magnus: τα παραθετικά του επιρρήματος

aperte: τους άλλους βαθμούς

recentem: τον ίδιο τύπο στους άλλους δύο βαθμούς

Μονάδες 4

Γ2) Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθένα από τους παρακάτω ρηματικούς τύπους:

cupiebat: το τρίτο πληθυντικό πρόσωπο της προστακτικής μέλλοντα στην ίδια φωνή

fingeret: το δεύτερο ενικό πρόσωπο της οριστικής παρατατικού στην ενεργητική περιφραστική συζυγία (να ληφθεί υπόψη το υποκείμενο)

poterant: το πρώτο πληθυντικό πρόσωπο της υποτακτικής ενεστώτα

visne: το πρώτο πληθυντικό πρόσωπο της οριστικής μέλλοντα

scire: το δεύτερο ενικό πρόσωπο της προστακτικής ενεστώτα στην ενεργητική φωνή

decerpam esse: το β' ενικό της οριστικής του παρακειμένου στην ενεργητική φωνή και το απαρέμφατο μέλλοντα στην παθητική φωνή

habemus: το β' πληθυντικό πρόσωπο υποτακτικής υπερσυντελικού στην ίδια φωνή

cavete: την αφαιρετική σουπίνο

polite: το γ' ενικό πρόσωπο της οριστικής ενεστώτα

confidere: το απαρέμφατο του μέλλοντα και του παρακειμένου (όπου χρειάζεται να λάβετε υπ' όψιν σας το υποκείμενο)

credideritis: το ίδιο πρόσωπο στον υπερσυντέλικο της ίδιας έγκλισης

consulturum esse: το α' πληθυντικό της οριστικής μέλλοντα και συντελεσμένου μέλλοντα

Mementote: το απαρέμφατο του παρακειμένου

Μονάδες 15

Δ1) Να χαρακτηρίσετε συντακτικά τις ακόλουθες λέξεις: *magnitudine, hi, tenere, diebus, se, a muris, oribus, vobis, ipsi, patriae*

Μονάδες 10

Δ2) α) *quando hanc ficum decerpam esse putetis ex arbore.*

β) Cum omnes recentem esse dixissent:

Να αναγνωρίσετε το είδος των προτάσεων, την συντακτική τους λειτουργία τον τρόπο εισαγωγής τους και τον τρόπο εκφοράς τους.

Μονάδες 5

Δ3) Να δηλωθεί η απαγόρευση με όλους τους δυνατούς τρόπους: α) Cavete periculum, tutamini patriam β) scitote decerptam esse Carthagine

Μονάδες 2

Δ4) Carthagine: Να εκφράσετε την ίδια επιρρηματική σχέση με τις λέξεις Roma, Athenae, Italia.

Μονάδες 3

Δ5) ante tertium diem: Να δηλωθεί διαφορετικά

Μονάδες 2

Δ6) indignatus: Να αναλυθεί η μετοχή στην αντίστοιχη δευτερεύουσα πρόταση με όλους τους δυνατούς τρόπους.

Μονάδες 4

Καλή επιτυχία!

Τα θέματα επιμελήθηκε ο καθηγητής:

Τσιακμάκης Στυλιανός